

Rovaniemi-Kemijärven sähköistämisen loppu

KOILLIS-LAPIN SÄHKÖ OY SAI LIIKENNEVIRASTOSTA MERKITTÄVÄN ASIAKKAAN 110 KV:N VERKKOON.

Sähkösyöttöaseman teho on mitoitettu riittämään Rovaniemi-Kemijärven väliselle rautatieliikenteelle.

TEKSTI JA KUVAT: ERKKI HAUTALA

Rovaniemi-Kemijärven välisen rautatien sähköistäminen on edennyt loppusuoralle.

- Sähkön syöttöasema on valmis. Ratajohtopuolella on kuitenkin jäljellä jonkin verran töitä. Kaikki johtimet ovat paikoillaan, mutta junaa varten ne täytyy trimmata tarkasti kohdalleen, projektipäällikkö Pekka Rautoja liikennevirastosta kertoo.

Viimeistelytöiden jälkeen radalla tehdään viitisenkymmentä mittausta, joilla varmistetaan, että radasta tulee turvallinen.

Tavarajunalla suoritetaan vielä testi ajo ennen kuin varsinainen sähkövetoinen henkilö- ja tavarajunaliikenne päästään aloittamaan.

- Sähköradan käyttöönotto siirtyy ensi vuoden alkupuolelle. Kovasti yritimme, että sähkörata olisi valmistunut joulukuussa, mutta viime hetkien vastoinkäymiset viivästyttävät käyttöönottoa, Rautoja kertoo.

NOIN 85 KILOMETRIN PITUISELLE rataosalle syötetään sähköä Koillis-Lapin Sähkö Oy:n Honkakeron sähköasemalle rakennetulta syöttöasemalta. Syöttöasemaa etäkäytetään Oulusta.

Radalle sähköä syöttävä asema sijaitsee sähköaseman vieressä. Sijainti on hyvä: sähkölinja oli valmiina, rautatie lähellä ja aluetta valvotaan ympäri vuorokauden sekä huolehditaan piha-alueen kunnossapidosta.

- Honkakerolla on siis kaikki valmiina, verkkopäällikkö Jukka Ojala Koillis-Lapin Sähkö Oy:stä sanoo.

Syöttöasema on kytketty 110 kV:n sähkölinjaan. Jakeluvarmuutta takaa se, että linjaa voidaan syöttää sähköä kahdesta suunnasta.

radan suoralla

Koillis-Lapin Sähkö Oy:n toimitusjohtaja Arto Junttila esitteli projektipäällikkö Pekka Rautojalle Honkakeron sähköaseman valvomoa. Honkakeroon rakennetun radalle sähköä syöttävän aseman toimintaa ohjataan ja valvotaan etäkäyttönä Oulusta.

- Olemme satsanneet paljon 110 kV:n linjaan, joten on hyvä että saamme siihen asiakkaita. Liikennevirasto on meille merkittävä asiakas, Ojala toteaa.

Sähköradoilla syöttöasemien välimatkat ovat noin sadan kilometrin luokkaa. Kemijärveä lähin syöttöasema sijaitsee Rovaniemeltä noin kymmenen kilometriä Oulun suuntaan.

Toisena vaihtoehtona olisi ollut syöttöaseman rakentaminen Hanhikoskelle. Sinne aseman rakentaminen olisi Rautojan mukaan ollut vaikeampaa.

HONKAKERON SÄHKÖNSYÖTTÖ-ASEMAN OMISTAA liikennevirasto, joka on tehnyt Koillis-Lapin Sähkö Oy:n kanssa tontista vuokrasopimuksen.

Syöttöasemalla olevan muuntajan teho on 12,5 megawattia. Se on samaa luokkaa kuin 2.000 sähkölämmitteisessä saunan-kiukaassa.

Ajolangassa on 25.000 voltin jännite eli

100 kertaa enemmän kuin pistorasioista kodinkoneisiin ja viihdelaitteisiin tuleva jännite.

- Aseman teho on mitoitettu riittämään radan nykyiselle ja suunnitellulle tulevaisuuden liikenteelle, Rautoja sanoo.

Radan sähköistämiprojektin kustannusarvio on noin 24 miljoonaa euroa. Rautoja toteaa, että todelliset kustannukset voivat jäädä arviota pienemmäksi.

Hänen mukaansa syöttöaseman ja ratajohtojen rakentamisen kustannukset ovat noin puolet kokonaiskustannusarvioista.

Toisen puolikkaan suurimmat erillisurakat olivat Rovaniemi-Kemijärvi välin ristikosiltojen avartamiset sähköjunille.

Lisäksi on tehty muun muassa rakenteiden maadoituksia ja ylikulkusiltojen suoja-seiniä sekä rakennettu vaihteiden lämmitysjärjestelmä Kemijärven ratapihalle ja Misiin. Kemijärven aseman autolastauslaituri uusittiin myös sähköistysprojektin yhteydessä.

Myrskytuhoista korvausta

ITÄ-LAPPIKIN JOUTUI syysmyrskyn kouriin, kun sunnuntaina 13. lokakuuta kello 4.30 alkanut puuskissa myrskylukemiin kiihtynyt tuuli kaatoi lukuisia puita sähkölinjoille.

Pahimmin myrsky koetteli Etelä- ja Pohjois-Sallaa sekä Savukosken pohjoisosia.

Pahimmillaan Koillis-Lapin Sähkö Oy:n jakelualueella sähköittä oli 2589 asiakasta.

Koillis-Lapin Sähkö Oy:stä myrskytuhojen raivaamisessa työskentelivät lähes kaikki miehet.

Lisäksi mukaan saatiin ulkopuolisia linjaraivauksiin koulutettuja metsureita.

Sähköt saatiin käytännössä kaikille sunnuntai-iltana kello 21.30.

Yli 12 tunnin katkoksista maksetaan asiakkaille vakiokorvauksena 10 prosenttia vuotuisesta verkkopalvelumaksusta automaattisesti.

Myrskyraivauksesta saatuja kokemuksia tullaan hyödyntämään toimintaa kehitettäessä.

- Yhden vaihteen sulattamiseen kuluu sähköä vuodessa suurin piirtein saman verran kuin yhden omakotitalon sähkölämmityksessä, Rautoja kertoo.

Rata- ja sähköasematöiden pääurakoitsijana toimii VR Track Oy.

Suomen rautatieverkoston sähköistämisen aloittamisesta tulee pian kuluneeksi 50 vuotta. Tähän mennessä on sähköistetty yli 3.000 kilometriä eli noin puolet maamme rautatieverkostosta.

- Seuraava hanke on Iisalmi-Ylivieskan radan sähköistäminen, Rautoja kertoo.

Kemijärvelläkin odotetaan jatkoa radan sähköistämiseen rautatieasemalta entisen Stora Enson tehdasalueelle sijoittavaan puuterminaaliin. Työ- ja elinkeinoministeriö on jo myöntämässä rahoitusta radan sähköistämiseen liittyvään radan perusrantamiseen. Sähköistys toteutetaan erillisellä rahoituksella, joka oli jo varattu sisältyväksi alkuperäiseen Rovaniemi-Kemijärvi rataosan sähköistysprojektiin.